

EDUCACIÓN PARA A CIDADANÍA

CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, OBXECTIVOS MÍNIMOS, CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN, PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN DE MATERIA PENDENTE.

CONTIDOS

Bloque 1. Contidos comúns.

- Identificación de problemas actuais, a súa conceptualización e reflexión argumentada.
- Análise comparativa e avaliación crítica de informacións proporcionadas polos medios de comunicación sobre un mesmo feito ou cuestión de actualidade.
- Prácticas de exposición (oral e escrita) das ideas propias ou dos resultados das lecturas e da información obtida a través de diversos medios.
- Preparación e intervención en debates, sobre aspectos relevantes da realidade social, considerando as posicións e alternativas existentes e desenvolvendo unha actitude de compromiso para a súa mellora.
- Utilización do diálogo como estratexia para a identificación dos conflitos e a solución dos problemas.

Bloque 2. Relacións interpersoais, convivencia e participación

- Comprensión e incorporación dos conceptos de amizade, fraternidade, dignidade, sinceridade, agradecemento, cordialidade, diálogo, etc., básicos para a convivencia.
- Recoñecemento e valoración da convivencia familiar como un sistema de comunicación e cooperación entre xeracións. Posibles disfuncións: análise e busca de solucións compartidas.
- Recoñecemento e valoración da amizade como un sistema de comunicación e cooperación entre iguais.
- Valoración e uso do diálogo como instrumento para a prevención e resolución de conflitos nas relacións entre iguais e nas relacións interxeracionais.
- Análise da importancia da sexualidade na vida humana, da necesidade dunha regulación ética das relacións sexuais baseada no respecto e na equidade e prevención de prácticas de risco.
- Valoración crítica da división social e sexual do traballo e rexeitamento de prexuizos racistas, xenófobos, homófobos e sexistas.
- Axuda a compañeiras, compañeiros e, en xeral, a persoas en situación desfavorecida e responsabilización no coidado das persoas dependentes.
- Participación no centro educativo e en actividades sociais da comunidade como aprendizaxe dos deberes cidadáns. Especial incidencia na mediación e acollida de alumnado inmigrante.

Bloque 3. Deberes e dereitos cidadáns.

- Identificación e exercicio dos deberes e dereitos que teñen como alumnado dun centro.
- Coñecemento e manexo da Declaración universal dos dereitos humanos, asunción dos

deberes e responsabilidades que dela se derivan e valoración do proceso de recoñecemento e proclamación dos dereitos humanos como unha conquista histórica inacabada.

- Recompilación de información sobre os distintos tipos de documentos que recollen a lexislación internacional sobre os dereitos humanos (declaracións, pactos, convenios...) e sobre os mecanismos de control e protección dos acordos.
- Recoñecemento da igualdade das persoas en dignidade e dereitos, identificación e condena de situacións de violacións dos dereitos humanos e coñecemento dos recursos para denunciar e combater a violación dos dereitos.
- Valoración das diferenzas de xénero como enriquecedoras das relacións interpersoais. Coñecemento dos dereitos das mulleres na nosa sociedade actual e a loita pola súa consecución. Recoñecemento da igualdade de dereitos de mulleres e homes e identificación e rexeitamento das situacións de discriminación de feito das cales aínda son vítimas as mulleres.

Bloque 4. Democracia e cidadanía.

- Identificación do sistema de dereitos e deberes como base da convivencia política. Valoración do exercicio dunha cidadanía activa, que coñece os seus dereitos e asume as súas responsabilidades. Os sistemas de votación democrática.
- Identificación das principais institucións e dos conceptos fundamentais que definen un sistema democrático.
- Identificación e coñecemento dos principios, dereitos e deberes fundamentais recoñecidos na Constitución española e no Estatuto de autonomía de Galicia.
- Identificación e valoración das diversas formas de participación cidadá: cooperación, asociacionismo e voluntariado.
- Valoración da política como servizo á cidadanía: a responsabilidade pública. Información sobre a estrutura e funcionamento da protección civil e coñecemento do seu papel na prevención e xestión dos desastres naturais e provocados. Os sistemas de votación democrática.
- Asunción da responsabilidade cidadá: identificación e aprecio dos bens comúns e servizos públicos.
- Valoración dos impostos como a contribución dos cidadáns aos gastos e investimentos públicos e como instrumento para a distribución da renda e compensación das desigualdades.
- Reflexión sobre as causas, avaliación das consecuencias dos accidentes de circulación e implicación na súa prevención.
- Coñecemento dos dereitos e deberes que implica o consumo, planificación de condutas e adquisición de hábitos de consumo racional e responsable compatible coa sustentabilidade.
- Observación do impacto das actividades individuais e colectivas sobre o ambiente e valoración da responsabilidade polo seu coidado.

Bloque 5. Cidadanía en tempos de globalización.

- Valoración da diversidade social e cultural como enriquecedora da convivencia nunha

sociedade plural.

- Identificación dos elementos culturais propios que poidan estar en perigo nun mundo globalizado e posibles solucións
- Identificación de situacións de violación de dereitos e sensibilización fronte ás necesidades de colectivos e grupos desfavorecidos. Planificación de iniciativas encamiñadas á construción duna sociedade máis xusta e solidaria.
- Identificación dos principais conflitos no mundo actual e sensibilización ante as situación das persoas que sofren directamente as súas consecuencias. Información sobre o papel dos organismos internacionais e as forzas de pacificación na prevención e resolución dos conflitos. Identificación e valoración das accións individuais e colectivas a favor da paz.
- Análise e valoración da influencia das novas formas de comunicación, información e mobilidade no establecemento de relacións globais entre as persoas de diferentes lugares do mundo e das consecuencias da globalización económica.
- Sensibilización ante as desigualdades: riqueza e pobreza. Coñecemento de iniciativas encamiñadas á loita contra a pobreza e a axuda ao desenvolvemento.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Valorar a importancia das outras persoas para a construción da propia identidade, tomar conciencia dos vínculos que están na base da convivencia e iniciar a construción dun código de conduta autónomo, a partir do recoñecemento da propia identidade e do respecto e tolerancia polas diferenzas persoais e sociais.

Con este criterio preténdese avaliar se o alumnado é quen de comezar a creación do seu propio itinerario de madurez cívica, recoñecendo a importancia das outras persoas na construción da propia identidade, respectando criticamente as diferenzas para ir máis alá dunha tolerancia pasiva baseada no relativismo ou na indiferenza, cara a unha tolerancia activa.

2. Practicar o diálogo para evitar e superar os conflitos nas relacións entre iguais e nas relacións interxeracionais.

Con este criterio preténdese avaliar se o alumnado desenvolveu habilidades sociais de respecto e tolerancia coas persoas do seu contorno e se utiliza de forma sistemática o diálogo como instrumento para evitar e resolver os conflitos nas relacións interxeracionais e entre iguais, rexeitando calquera tipo de violencia, cara aos membros da comunidade escolar, ou da familia.

3. Identificar e rexeitar, a partir da análise de feitos reais ou figurados, as situacións de discriminación cara a persoas de diferente orixe, xénero, ideoloxía, relixión, orientación afectivo-sexual e outras, respectando as diferenzas persoais e mostrando autonomía de criterio.

Este criterio permite comprobar se os alumnos, ante a presentación dun caso ou situación simulada ou real, recoñecen a discriminación que, por motivos diversos, sofren determinadas persoas e colectivos nas sociedades actuais e se manifestan autonomía de criterio, actitude de

rexeitamento cara ás discriminacións e respecto polas diferenzas persoais.

4. Participar, de modo democrático e cooperativo, en todas as actividades programadas tanto na aula como fóra dela, e en xeral na vida do centro e do contorno como preparación para o exercicio duna cidadanía activa.

A través deste criterio preténdese valorar o compromiso do alumnado co exercicio dunha cidadanía activa, capaz de asumir responsabilidades observando o grao de participación nas actividades do grupo-clase e do centro educativo.

5. Utilizar diferentes fontes de información e considerar as distintas posicións e alternativas existentes nos debates que se formulen sobre problemas e situacións de carácter local ou global. Este criterio pretende comprobar o coñecemento e manexo das técnicas do debate, se as alumnas e os alumnos se documenta debidamente utilizando distintas fontes de información e se son quen de analízalas e sintetizar a información para presentar as súas opinións de forma rigorosa, se argumentan debidamente, consideran as distintas posicións e alternativas en cada un dos problemas formulados e chegan a elaborar un pensamento propio e crítico.

6. Identificar os principios básicos das declaracións internacionais dos dereitos humanos e a súa evolución, distinguir situacións de violación destes e recoñecer e rexeitar as desigualdades de feito e de dereito, en particular as que afectan as mulleres.

Este criterio avalía o grao de coñecemento das declaracións internacionais de dereitos humanos e a súa evolución histórica, se o alumnado recoñece os actos e as situacións de violación de dereitos humanos no mundo actual, as discriminacións que aínda sofren algúns colectivos, tanto na lexislación como na vida real e, particularmente, se describe e rexeita a discriminación de feito e, en casos, tamén de dereito que afectan as mulleres.

7. Identificar os conceptos fundamentais (pluralismo político, parlamentarismo, representatividade...) que definen un sistema democrático, os principios e as institucións fundamentais, así como os dereitos e deberes que establece a Constitución española e o Estatuto de autonomía de Galicia.

Con este criterio trátase de comprobar se o alumnado identifica os conceptos fundamentais que definen un sistema democrático (pluralismo político, parlamentarismo, representatividade...), así como os trazos fundamentais do sistema político español no que respecta á identificación das institucións fundamentais e os dereitos e deberes recollidos na Constitución española e o Estatuto de autonomía de Galicia.

8. Identificar os principais servizos públicos que deben garantir as administracións, recoñecer a contribución dos cidadáns no seu mantemento e mostrar, ante situacións da vida cotiá, actitudes cívicas relativas ao coidado do contorno, á seguridade vial, á protección civil e ao consumo responsable.

O obxectivo deste criterio é comprobar que as alumnas e os alumnos recoñecen os principais servizos que as administracións prestan á cidadanía e, á vez, comprenden as obriga que

corresponden a cada cidadán no mantemento dos servizos públicos a través da contribución fiscal. Así mesmo, trátase de comprobar que coñecen as obrigas cívicas que lles corresponden no coidado do contorno e o respecto aos bens públicos, á seguridade viaria, á protección civil ou ao consumo responsable.

9. Utilizar e contrastar con rigor información procedente de diversos medios para identificar as causas dalgúns dos problemas de convivencia nas sociedades actuais, elaborar un punto de vista propio e desenvolver actitudes responsables que contribúan á súa mellora.

Este criterio pretende avaliar se o alumnado sabe utilizar con certo rigor información procedente de distintas fontes para documentarse sobre os principais problemas de convivencia das sociedades actuais.

10. Identificar as características da globalización e o papel que xogan nela os medios de comunicación, recoñecer as relacións que existen entre a sociedade en que vive e a vida das persoas doutras partes do mundo.

Con este criterio trátase de valorar se as alumnas e os alumnos coñecen o papel da información e a comunicación no mundo actual e as relacións existentes entre a vida das persoas de distintas partes do mundo como consecuencia da globalización, se comprenden as repercusións que determinadas formas de vida do mundo desenvolvido teñen nos países en vías de desenvolvemento e se manifestan actitudes de solidariedade cos grupos desfavorecidos.

11. Recoñecer a existencia de conflitos e o papel que desempeñan neles as organizacións internacionais e as forzas de pacificación. Valorar a importancia da participación humanitaria para paliar as consecuencias dos conflitos.

Con este criterio preténdese comprobar que o alumnado é capaz de identificar os conflitos máis relevantes do mundo actual e a súa localización, dá mostras de sensibilización ante a situación das persoas que sofren directamente as consecuencias dos conflitos e se valora o papel da participación humanitaria para mitígalas.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

En cada avaliación empregaremos como instrumentos de avaliación os seguintes:

Realización de traballos relacionados cos contidos, ben de forma individualizada e colectiva.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Para superar con éxito cada avaliación o alumno debe obter 5 ou máis de 5 (ata un máximo de 10) despois de facer a suma dos seguintes elementos:

- A realización de traballos e actividades feitas de forma individual tendo en conta a calidade, coidado na presentación de traballos, entrega puntual dos mesmos.

- A realización de traballos en equipo seguindo os criterios anteriores.

- unha serie valores, actitudes e normas observadas na clase como o comportamento e/ou interese pola materia, os compañeiros, o profesor, participación, e tamén respecto polo traballo e as opinións dos demais, especialmente ó realizar actividades en equipo.

O valor dos tres elementos citados son os seguintes (expresados en %): o desenvolvemento na clase: 35%; traballos en equipo (25%), traballo individualizado: 40%.

Para superar con éxito o curso, o alumnado ten que superar positivamente tódalas avaliacións.

CUALIFICACIÓN DE XUÑO

No caso de ter todas as avaliacións superadas, a cualificación final de curso obterase facendo a media aritmética das cualificacións destas. Esta media redondearase á alza ou á baixa segundo o traballo e/ou actitude e resultaran positivos ou negativos ó longo do curso respectivamente.

No caso de que o/a alumno/a teña algunha avaliación suspensa, a cualificación final será sempre negativa (inferior a 5) debendo presentarse ó exame de setembro con toda a materia.

PROBAS EXTRAORDINARIAS

No caso de non acadar unha cualificación igual ou superior a 5 na sesión de avaliación ordinaria de xuño, os/as alumnos/as deberán facer unha proba extraordinaria en setembro, na que deberán examinarse de toda a materia, independentemente de que durante o curso tivera algún bloque temático superado.

Esta proba terá a mesma estrutura que as probas de avaliación, consistente na realización dun traballo relacionada cos contidos vistos ao longo do curso.

Para acadar unha avaliación extraordinaria de setembro positiva, o/a alumno/a deberá obter nela unha cualificación igual ou superior a 5.

CONTIDOS MÍNIMOS

O alumnado para ter unha avaliación positiva, deberá demostrar unha serie de capacidades:

- Respetar as diferenzas de outras persoas e manifestar actitudes abertas e solidarias.
- Practicar formas de convivencia e participación empregando o diálogo para resolver conflitos.
- Coñecer os dereitos e deberes derivados de textos legais.
- Rexeitar as discriminacións de todo tipo e recoñecer a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres.
- Apreciar os valores dos sistemas democráticos e o funcionamento das institucións galega, española e europea.
- Valorar a importancia da participación cidadá a distintos niveis.
- Coñecer as causas da pobreza e a desigualdade no mundo.
- Desenvolver habilidades para comunicar as propias ideas a través da argumentación razoada.